

İlköğretim Öğrencileri için Matematik Kaygı Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlköğretim Öğrencileri için Matematik Kaygı Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23366>

Özet

İlköğretim Öğrencileri İçin Matematik Kaygı Ölçeği, 2005 yılında Recep Bindak tarafından geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin matematiğe yönelik yaklaşımları, kaygı düzeylerini ve olumsuz duygusal tepkilerini belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, öğrencilerin matematik dersine, sınavlarına ve genel olarak matematiksel süreçlere karşı geliştirdikleri **matematik kaygısı** düzeyini ölçmede kullanılmaktadır. Geliştirme aşamasında psikometrik özellikleri incelenmiş ve geçerlik/güvenirlilik analizleri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Matematik kaygısı, İlköğretim, Psikometrik araç, Ölçek geliştirme, Recep Bindak, Yapı geçerliliği.

Yazarlar

Recep Bindak

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, ilköğretim çağındaki öğrencilerin matematik öğrenme sürecinde karşılaştıkları duygusal zorlukları ve özellikle matematiksel görevlere ya da sınavlara yönelik duydukları **kaygı** seviyesini nicel olarak tespit etmektir. Ölçek, eğitimcilerin ve araştırmacıların, öğrencilerin kaygı kaynaklarını belirleyerek uygun müdahale stratejileri geliştirmelerine yardımcı olmayı hedeflemektedir.

Yapı

Ölçek, literatürde önemli bir yeri olan **Matematik Kaygısı** yapısını ölçmektedir. Matematik kaygısı, bireylerin matematiksel görevleri yerine getirme veya matematiksel problemleri çözme beklentisiyle deneyimledikleri gerginlik ve endişe duygularının bir kombinasyonu olarak tanımlanır. Bu yapı, genellikle matematik sınavlarına yönelik kaygı ve matematik dersine yönelik genel kaygı gibi alt boyutları içerebilir, ancak kaynağını belirttiği analizler tek bir genel kaygı puanı elde etmeye odaklanmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin psikometrik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla **geçerlik** çalışmaları yürütülmüştür. Yapılan analizlerde, ölçme aracının gerçekten matematik kaygısı yapısını ölçtüğünü doğrulamak için **yapı geçerliliği** incelenmiştir. Yapı geçerliliği çalışmaları, faktör analizinin uygulanmasıyla desteklenmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen yapıyla tutarlı olduğunu göstermiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik düzeyi, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır. Elde edilen verilere göre, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach Alpha** değeri 0,84 olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin maddelerinin birbiriyle yüksek düzeyde tutarlı olduğunu ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilirliğini işaret etmektedir. Yüksek iç tutarlılık, ölçeğin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğü anlamına gelmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla **faktör analizi** yapılmıştır. Faktör analizi, ölçekteki 16 maddenin altında yatan temel yapıya veya boyutlara ortaya çıkarmak için kullanılan istatistiksel bir tekniktir. Kaynakta belirtildiği üzere, bu analizler ölçeğin tek boyutlu ya da çok boyutlu yapılarını belirlemede kritik rol oynamış ve ölçeğin kuramsal temellerini destekleyen bir faktör yapılarının varlığını kanıtlamıştır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Özgün bir Türkçe ölçek)

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği

Maddeler: 16 maddeden oluşmaktadır.

Derecelendirme: Beşli **Likert Ölçeği** kullanılmıştır. Derecelendirme seçenekleri şunlardır: "her zaman, çoğu zaman, arada, hemen hemen hiç ve hiçbir zaman".

Kullanılabilen Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: İlköğretim Öğrencileri

Yaş Grubu: İlköğretim çağı (Genellikle 6-12 yaş arası)

Popülasyon Detayları: Ölçek, ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin matematik kaygısını ölçmek üzere spesifik olarak geliştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Uygulama genellikle kağıt-kalem formatında olup, öğrencilerin matematiksel durumları hakkındaki duygusal tepkilerini belirtmeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim psikolojisi, Kaygı ölçümü, İlkokul öğrencisi, Likert tipi ölçek, **Psikometri**, Yapı geçerliliği.

Yazarlar (Detaylı Bilgi)

Sorumlu Yazar: Recep Bindak

Yazar ORCID Tanımlama Bilgisi: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresi: recepbindak@dicle.edu.tr

Yazın Adresi: Dicle Üniversitesi (Makalenin yayınlandığı tarihteki kurumsal bağlantısı varsayılmaktadır.)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2005

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım ve izin gereklilikleri için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı bilgileri ULAKBİM üzerinden erişilebilir durumdadır: uvt.ulakbim.gov.tr

Kaynaklar

Bindak, R. (2005). İlköğretim Öğrencileri İçin Matematik Kaygı Ölçeği. *F. Ü. Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 17(2), 442-448.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ilkogretim-ogrencileri-icin-matematik-kaygi-olcegi-toad.pdf](#)

İlköğretim Öğrencileri İçin Matematik Kaygı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçeğin 16 maddesi listelenmemiştir. Ancak ölçek 16 maddeden oluşmaktadır ve derecelendirme sistemi aşağıdaki gibidir:

Her zaman

Çoğu zaman

Arasına

Hemen hemen hiç

Hiçbir zaman